

**РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ**

ПРЕДСЕДАТЕЛ

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ
№ 150 - ОБ. - 266
дата: 20.12.2011

ДО

**Г-Н ЖОЗЕ-МАНУЕЛ БАРОЗУ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ**

Относно: Становище на Народното събрание на Република България по
Годишния пакет на Европейската комисия за разширяването и
Годишния пакет за Европейската политика на съседство, с акцент
върху Източното партньорство

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН БАРОЗУ,

На съвместно заседание на **15 декември 2011 г.** Комисията по европейските въпроси и контрол на европейските фондове (КЕВКЕФ) и Комисията по външна политика и отбрана (КВПО) разгледаха следните документи на Европейската комисия, включени като т. **61, 62 и 63** от Годишната работна програма на Народното събрание (ГРП на НС) по въпросите на ЕС за 2011 г.:

- Годишен пакет за Европейската политика на съседство, с акцент върху Източното партньорство, *COM (2011) 303* (т. 61 от ГРП на НС);
- Годишен пакет от документи на Европейската комисия относно разширяването, *COM (2011) 666* (т. 62 от ГРП на НС);
- Становище на Европейската комисия относно кандидатурата на Република Сърбия за членство в ЕС, *COM (2011) 668* (т. 63 от ГРП на НС).

При проведената дискусия бяха откроени следните по-важни акценти по отношение на политиката на разширяване:

- Задълбочаването на европейската интеграция върви ръка за ръка с тази на разширяването. От тази гледна точка българският парламент подкрепя динамиката в процеса на разширяване на Европейския съюз и подписването на Договор за присъединяване на Република Хърватия;
- Запазване духа на добросъседство и взаимодействие при стриктно придържане към принципите на условността и оценка според собствените заслуги;
- Изграждане на модерна инфраструктура, с оглед преодоляването на физическите бариери и преодоляването на стереотипите, които съществуват сред страните от Западните Балкани;
- Политиката за разширяване е инструмент за реформи. Наред с процесите на стабилизиране, които протичат в страните кандидати за членство в ЕС и потенциалните кандидати, последните следва да работят в посока укрепване целостта на ЕС;

- Успехът на разширяването зависи не само от самия факт на разширяването, а от **положителното възприемане на интеграцията**. С цел по-успешната реализация на разширяването като процес е необходима по-широка информираност на граждани по темата.

По отношение на **Европейската политика на съседство (ЕПС)**, в т.ч. **Източното партньорство**, българският парламент приветства приоритетното значение, което ЕС отдава на процеса на **стабилизация и демократизация** на своите съседни страни. Ревизираната ЕПС следва да се основава на **принципите на диференциация**, съгласно индивидуалните нужди на съседите, засилена условност на предоставяната помощ в зависимост от изпълнението на политическите критерии, както и поемането на по-голяма отговорност от страна на партньорите.

В рамките на активния **политически диалог**, който Народното събрание води с европейските институции по проектоактовете на ЕС, приложено Ви изпращам **единодушно приетите** съвместни доклади и становища към тях на двете комисии, отразяващи позицията на българския парламент по трите теми.

Приложение: съгласно текста.

С уважение,

ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:
ЦЕЦКА ТАЧЕВА

ЧЕТИРИДЕСЕТ И ПЪРВО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

КОМИСИЯ ПО ЕВРОПЕЙСКИТЕ ВЪПРОСИ И КОНТРОЛ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ФОНДОВЕ

КОМИСИЯ ПО ВЪНШНА ПОЛИТИКА И ОТБРАНА

ДОКЛАД

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
вх.№ 153-18-151
Дата 16.12.2011 г.

ОТНОСНО: Годишен пакет за Европейската политика на съседство, с акцент върху Източното партньорство

I. На съвместно заседание, проведено на 15 декември 2011 година, Комисията по европейските въпроси и контрол на европейските фондове и Комисията по външна политика и отбрана обсъдиха Годищния пакет за Европейската политика на съседство, с акцент върху Източното партньорство, включен като т. 61 от Годишната работна програма на Народното събрание по въпросите на ЕС за 2011 г.

II. Годищният пакет за Европейската политика на съседство (ЕПС)¹ е представен на 25 май 2011 г. ЕПС продължава да бъде мощно средство за извършването на промени в обществата на съседни на Европейския съюз (ЕС) страни. ЕПС подкрепя редица важни инициативи, особено в търговско-икономическата сфера, благодарение на което Европейският съюз и съседните му държави изграждат по-стабилни взаимоотношения, практически във всички области на политиката - от енергетиката до образованието, от транспорта до научноизследователската дейност.

Съществуващата от 2004 г. ЕПС задава рамката на общ подход на ЕС към Молдова, Украйна, Грузия, Армения и Азербайджан и играе съществена роля за приближаването на тези страни към съюза.

Полско-шведската инициатива “Източно партньорство” (ИП)² от май 2008 г. за задълбочаване на отношенията между ЕС и източните му партньори бе създадена в отговор на учредяването на “Съюза на Средиземноморието” и в търсене на баланс между източното и южното измерение на ЕПС. ИП стартира в Прага на 7 май 2009 г., със Среща на високо равнище във формат 27+6³ (държавите-членки и страните-партньори), с приемането на Съвместна декларация. Инициативата предполага засилен политически ангажимент на ЕС и предвижда сътрудничество в две направления: двустранно и многостранно.

Двустранното направление визира започване на преговори с държавите-партньори за сключване на *Нови споразумения за асоцииране (CA)* и *Споразумения за дълбока и всеобхватна зона за свободна търговия (СДВЗСТ)*; облекчения за пътуване до ЕС и постепенна визова либерализация (като дългосрочна цел), едновременно с прилагането на мерки за борба с нелегалната миграция. ИП предвижда и подкрепа за усилията на партньорите по посока осъществяването на реформи чрез нова *Програма за всеобхватно институционално изграждане* и нова многостраница рамка за отговор на общите проблеми и предизвикателства.

¹ ЕПС има източно и южно измерение. Политиката обхваща Алжир, Армения, Азербайджан, Беларус, Египет, Грузия, Израел, Йордания, Либия, Молдова, Мароко, Окупирани палестински територии, Сирия, Тунис и Украйна.

² ИП обхваща страните (по азбучен ред): Армения, Азербайджан, Беларус, Грузия, Молдова, Украйна.

³ Беларус е поканен за участие единствено в многостраницото направление на ИП.

В Съобщението на ЕК – “*Нов отговор на промените в съседните държави*”, СОМ(2011) 303 е определена необходимостта от нов подход за утвърждаване на партньорството между ЕС и съседните държави и общества с цел изграждане и укрепване на стабилни демократични системи, постигане на устойчив икономически растеж и управление на трансграничните връзки. Новият подход трябва да се основава на взаимна отчетност и съвместен ангажимент по отношение на универсалните ценности на правата на човека, демокрацията и върховенство на закона. Предвижда се той да включва много по-високо ниво на диференциация, позволяващо на всяка държава партньор да развие своето сътрудничество с ЕС, доколкото позволяват нейните собствени стремежи, нужди и способности.

III. Съгласно позицията, изразена от МВнР, България, в качеството си на държава-членка на ЕС и на страна от Югоизточна Европа, последователно подкрепя политиката на ЕС за политическо асоцииране и икономическа интеграция на държавите от региона. България споделя основните оценки на ЕК, отразени в Годишния пакет за Европейската политика на съседство, като приветства стриктното придръжане към принципите на условността и оценката според собствените заслуги.

Съобщението на ЕК “*Нов отговор на промените в съседните държави*” СОМ (2011) 303 представлява добра основа за осъществяването на по-амбициозна Европейската политика за съседство и потвърждава категоричния и засилен ангажимент на Съюза към съседните му страни.

IV. След състоялото се обсъждане на Годишния пакет от документи на Европейската комисия относно ЕПС, Комисията по европейски въпроси и контрол на европейските фондове и Комисията по външна политика и отбрана единодушно подкрепиха следното становище, което да бъде изпратено до европейските институции:

1. Приветстваме приоритетното значение, което ЕС отдава на процеса на стабилизация и демократизация на своите съседни страни и отчитаме положените усилия за засилване на диалога в рамките на Европейската политика на съседство (ЕПС).
2. Считаме, че ревизираната ЕПС следва да се основава на принципите на диференциация, съгласно индивидуалните нужди на съседите, засиlena условност на предоставяната помощ в зависимост от изпълнението на политическите критерии (в съответствие с принципите „повече средства за повече реформи“ и „по-малко за по-малко“), както и поemanето на по-голяма отговорност от страна на партньорите (local ownership).
3. Изразяваме силна подкрепа за инициативата на Полша за създаването на Европейска фондация /фонд/ за демокрация, която ще улесни достъпа на организации с идеална цел от съседните на ЕС региони до европейско финансиране. По наша оценка инициативата има потенциал да донесе добавена стойност на ЕПС и да повиши видимостта на ЕС на място. Прилагането на инструментите и фондовете на ЕС, вкл. в рамките на ЕПС, следва да се ръководи от подход, основан на анализа на разходите и ползите.

По Отношение на Източното партньорство /ИП/:

4. Считаме, че Източното партньорство е насочено към тези страни, които искат да се развиват и напредват и е инструмент за реформи. Подкрепяме приоритетното значение, което Съобщението на ЕК/Европейската служба за външно действие (ЕСВД) отдава на **задълбочаването на сътрудничеството с източните партньори**, които са изключително важни за нас. Подчертаваме готовността на България, като регионален

партньор с важно стратегическо значение, да сподели своя опит, натрупан в процеса на интеграция в ЕС .

5. Считаме, че съществува подчертана необходимост от спазване на ангажимента на страните-партньори в ИП за **изграждане на трайна демокрация, правов ред, върховенство на закона и спазване на човешките права**. Приветстваме Съвместната декларация, приета по време на Срещата на върха по ИП във Варшава (29-30 септември).
6. Считаме, че инициативата „Източно партньорство“ се нуждае от допълнителен тласък. Изразяваме надежда, че подготовката на договорената **пътна карта** за прилагане на набелязаните в Съвместната декларация мерки ще допринесе за канализиране на усилията ни. Отчитаме потенциала на ЕСВД в този процес при засилено присъствие в региона. Подчертаваме ролята на България в диалога със страните от ИП и готовността на страната да сподели своя опит от процесите на интеграция към ЕС и демократичен преход.
7. Считаме, че ИП следва да дава резултат във всичките си измерения и с всички партньори, чрез изпълнението на **прагматични проекти с ясен, осезаем за граждани, ефект**. Засилването на връзката между дейностите по двустранното и многостранното направление на ИП и на създаването на **регионалното сътрудничество** между страните-партньори са ключови за повишаването на ефикасността на инициативата.
8. Считаме, че успехът на Източното партньорство се определя от **ефективното прилагане на всички възможности за финансиране**, както и от усъвършенстването на съществуващите финансови инструменти.
9. Подкрепяме заявената готовност за сключване на **Споразумения за асоцииране**, както и **Споразумения за създаване на интегрирана зона за свободна търговия с източните партньори** като елемент на ревизираната политика на съседство.
10. Отбелзваме приоритетното значение, което Европейската комисия отдава на **визовата либерализация**. Споделяме позицията, че ЕС следва да продължи да приема стъпки по посока установяването на безвизов режим като дългосрочна цел. Скоростта на този процес ще зависи изключително от **индивидуалните усилия на всяка отделна страна при изпълнението на набелязаните приоритетни мерки**.
11. Считаме, че **сигурността**, в различните ѝ измерения, остава основно предизвикателство пред ефективното прилагане на Източното партньорство, неговото развитие и стабилност. Съвместното обсъждане със страните-партньори на различни възможности за засилване на ангажимента на ЕС към сигурността на региона, както и за по-активното взаимодействие главно в борбата с организираната престъпност, трафика на хора и корупция следва да продължи и да се ускори. Необходими са политическа воля и реални действия. Важно е усилията на всички ни да се насочат към развитие на връзките между хората в конфликтните региони и повишаване на доверието по между им.
- 11.1 Особено важно е развитието на сътрудничеството в областта на **енергийната сигурност** със страните от ИП с цел диверсификация на енергийните доставки и по-голяма стабилност в региона. Считаме, че за целта работата по конкретни проекти трябва да бъде оптимизирана. Приветстваме продължаващите усилия за подкрепа на реализацията на Южния енергиен коридор, както и създаването на Източноевропейското партньорство за енергийна ефективност и околнна среда, и присъединяването на Украйна и Република Молдова към Договора за европейска енергийна общност. Считаме, че НАБУКО, като енергиен мост от Азия към Европа, трябва да бъде разглеждан от

страните в ИП сред приоритетните проекти, защото е алтернатива за диверсификация на енергийните ресурси в Европа и в подкрепа на енергийната сигурност на ЕС.

11.2 Поддържаме подхода на постигане на баланс между основните ценности на ЕС като свобода, солидарност и справедливост и гарантиране на сигурността на ЕС. България е външна граница на ЕС и **геополитическата сигурност в региона** е приоритет. Подчертаваме ролята, която България играе за сигурността на границите на съюза и потенциала, който страната ще реализира при пълното си членство в Шенгенското споразумение.

12. Приветстваме широкото ангажиране на всички участници - гражданско общество, парламентите, деловите среди, с оглед постигането на целите на ИП в установяването на ценностите на демокрацията, устойчивото икономическо и социално развитие и сближаването на страните от ИП с ЕС.

12.1. Отдаваме особено значение на **парламентарното измерение на сътрудничеството** със страните-партньори, в рамките на **ЕВРОНЕСТ** и приветстваме допълнителната възможност, която той предоставя за обмен на мнения в области от общ интерес като: стабилност, демокрация, сближаване на законите и на стандартите, търговия, енергетика, контакти между хората и др. Приветстваме избора на български депутат в Европейския парламент за заместник-председател на форума и приемаме този факт за признание за ролята, която България има в процесите на приобщаване на страните от ИП към ценности на ЕС.

12.2. Подкрепяме усилията на ЕС за **ангажиране на Беларус** в диалога за установяване на принципите на демократично развитие сред съседните на съюза държави. Очакваме следващата среща на **ЕВРОНЕСТ**, насрочена за май 2012 г., допълнително да засили процесите на интеграция и сътрудничество в региона.

13. Считаме Източното партньорство и Черноморската синергия за полезни инструменти на европейската политика на добросъседство, приближаващи страните от региона към ЕС. Със съжаление отбелязваме, че в последните документи на ЕК и ЕСВД по ЕПС и ИП не се споменава Черноморската синергия, нито Черноморския регион. Считаме, че Черноморският регион притежава потенциал, който не се използва в пълна степен. В тази връзка отбелязваме необходимостта от по-добро фокусиране на усилията върху разработването на цялостен подход на ЕС към Черноморския регион, напр. под формата на всеобхватна Стратегия за Черно море, създаване на специалнлизирано звено към ЕСВД, отговорно за реализацията на новата стратегия би било сигнал за значението, което Службата за външна дейност отдава на региона.

15 декември 2011 г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ЕВРОПЕЙСКИТЕ ВЪ ПРОСИ И
КОНТРОЛ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ
ФОНДОВЕ:

МОНИКА ПАНАЙОТОВА

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО
ВЪНШНА ПОЛИТИКА
И ОТБРАНА:

ДОБРОСЛАВ ДИМИТРОВ